

Rákóczi-ünnepek.

Az öntudatra ébredt hazafiság megtalálja a maga formáját. Alig pár évvel ez előtt hazánk ezer esztendő fennállását ünnepelte a rágyogó diszbe öltözött ország. Jött a szabadságharcz ötven éves forduló éve. Vele megelevenedtek a nagy idők eseményei, áttüzesedtek az agg honvédek visszaemlékezései, hogy átható melegségükben, káprázatos fényességükben mi is sütkézhessünk. Diadalmasan dicsőségessé vált Kosuth alakja, kit rajongó odaadással ünneplvén az ország, ugyanakkor a függetlenségre vágyó Magyarország szuverén szabadságát, a szeretet jegyében született testvérséget, a társadalmi, bilincseket nem ismerő egyenlőséget ünnepelte.

Szárnyat bontott a lélek, lerázta földi salakját, megfedkezett önző érdekeiről, voltak pillanatai, melyekben az eszmények tündéri világába emelkedett fel. Mint az elkárhozott, nagy bűnös az Istenházában megindul és önmagához tér, beismerte ez a huszadik századba lépett ember, hogy nagy vétet követett el, nem szeretvén felebarátait, mellőzvé az összesség érdekeit, elfelejtvén a vele egy földön robotoló honfitársak megbecsülését.

Az emlékezés őrüzeit felgyújtó emlékünnepek szózatossá tették ajkát, megszólaltatták szunnyadó szívét, mozgást leheltek tespedt cselekvéseibe. Megujították, megmosdatták, kipattanították álmos szemét, öntudatára ébresztették, felöltöztették, ragyogó pompával, virágos diszben, ahogyan sátoros ünnepeken szokás.

Ezek a napok, a hazafiság ünnepnapjai, Isten legdrágább áldásai, melyek megváltoztatták a világ közömbös arcát s minden újabb alkalommal a fellángolások nemes gyönyörűségét, a tettek termékeny csiréit keltik életre az emberek között.

Köszöntelek Rákóczi éve, mely tudom megmérhetetlen kincessel, jótékony verőfényvel, nagy dolgokat szülő ideákkal jősz közénk. Lám megértette a te nagy küldetésedet az ország. Mint a mindent felkeverő, nagy viharok előre küldött szele, először a zsenge, alig sudárba szökkent fák lombos koronáját eri és hozza hullámszába, a te megérkezésedet is először az ifjuság érezte meg s az hirdette lelkesedő szajjal elérkezésed nagyhorderejű eseményét.

De a fiatal lélek igéit átvették országszerte öregek, férfiak, gazdagok szegények. S ebben az évben bug majd a tarogató, megszólalnak a kürtök, peregnék a dobok, megmozdulnak a kék ködben uszó erdők kemény szálfái, mintha Rákóczi katonái volnának, s a felséges induló tüzből, vérből, honfiúi bánatból és vérző honszerelimből összekevert akkordjai kuruczok honszerelmét, kuruczok dicsőségét, kuruczok vitézi tetteit zengi nyiló bimbónak, erdők árnyán szerénykedő vadvirágnak, marcsona sziklák kebléből előtörő patakoknak, apró falvak jámbor földmivelő népének, városok munkás kezű polgárainak ...

Millió ajkon támad szent imádság, millió szívben szárnyaló fohász és száll, mint a bűbajos délszakra költöző madársereg, száll délre, a rózsafák illatos hazájába, a smaragd hullámokban megtörő tengernek a partjára, hol nyugszik a szabadsághős, hazátlan, kitagadva, magányosan.

Egyhanguan morog a tenger, kelnek szállnak a délszaki szelek, de a magyar hallja a hangjukat, s megérti azt a szomorú tragédiát, mely a Márványtenger partján egy egyszerű fából faragott koporsóba temetkezett bele. Oly káprázatos ünnepséget ren-

dezettek, hogy méltó legyen a legnagyobb magyar szabadsághős halhatatlan emlékéhez. Olyan csodálatos ünnepet, mely nyugasztalja meg a lelkünket azért a szörnyű mártíromságért, a melyre két száz esztendő hordta a mindent eltakaró szürke homokot.

A nagy Rákóczinak igazság szolgáltatás kell begyepesedett sirtödrében. Rettenetes mulasztásokat kell jóvátenni. Korok érthetetlen mulasztásait. Emberek megbocsáthatatlan mulasztását.

Mutassa meg a jelenvaló hazafiság, hogy átlátóbb, értelmesebb, méltányosabb és bőlebb annyi évek hamis frázisánál, felcizcomázott jelszavánál.

A Rákóczi emlékek feltámasztása legyen szívünkhöz szóló, lelkünket megnyugtató, egyöntetű, hatalmas aranyünnepség, mely hasonlíthatatlanul álljon felette kisebb nemzeti fellobbanásoknak.

Ünnepeljen minden törvényhatóság, minden nagyobb testület, akadémiák, középiskolák, népiskolák.

Hadd gyuljanak és hamvadjanak egész éven keresztül a lángok s hadd dobbanjon meg a szívünk minél gyakrabban, mikor a magyar szabadság legnagyobb zászlóhordozójára emlékezünk.

Fürösszük meg lelkeinket a gyönyörű kurucz idők lángtengerében!

K. M.

A polgármesterek értekezlete.

A szab. kir. városok polgármesterei tegnap délután folytatták és 4 órakor be is fejezték értekezletüket.

A folytatólagos értekezletről a következőket írja tudósítónk.

A memorandum következő pontja a közgyűlés összehívása volt.

Kimondja a nagygyűlés, hogy rendkívüli közgyűlést a képviselőtestület bizonyos számú tagja bármikor hívathat össze, a tárgysorozat megjelölésével.

A nagygyűlés kimondta, hogy ehez 20 városatya óhajtsa szükséges s 20 városatya aláírásával a rendkívüli közgyűlés összehívandó lenne.

A polgármester hatásköre.

A javaslat szerint a polgármesterek hatásköréből a tanács hatáskörébe lennének áthelyezendőek a vízügyek, utügyek, anyakönyvi kiigazítás, közegészségügyi ügyek állategészségügyi ügyek, s általában minden jogvitás közigazgatási ügy. A polgármester fegyelmi hatásköre is kiterjesztendő lenne.

Ennek a tárgyalásába nem ment bele a nagygyűlés, miután ezt kihagyandónak tartják a javaslatból a jelenlevők.

A kijelölő választmány megszűntetése.

Dr. Tóth Pál a javaslat tervezője kéri, hogy ezzel a javaslattal együttesen tárgyalják a polgármesternek királyi megerősítésének kérdését.

Brolly Tivadar: A kijelölő választmány megszűntetését nem javasolja a tisztviselők választásánál s azt jelenlegi szervezetében fentartandónak tartja, de kívánja, hogy annak tagja legyen a polgármester is.

Kovács József ezt szintén kívánatosnak tartja, mert a köztudat szerint, — legalább ha nincs is így, de így hiszik a főispán által kinevezettekkel a főis-

pánok akaratát érvényesítik s a másik 3, a közgyűlés által választott taggal szemben mindenkor a főispán szavazata dönt. Szóval 4 szavazat lesz 3 ellen.

Institoris Kálmán: Aradon a polgármester mindég meg van hiva a kijelölő választmányba. De ha ez nincs másutt meg, akkor beleveendő a felirathba, hogy a kijelölő bizottságba véleményezés végett mindenkor meghivandó. Szavazati joga azonban nem lesz.

A polgármesterek királyi megerősítésének javaslatát a nagygyűlés elvetette.

Tisztviselők stb. választása.

A javaslat szerint a szorosán vett tisztviselőket a közgyűlésnek kell választani, a segéd- és kezelőszemélyzetet azonban, a tanács választja.

Institoris Kálmán pártolja a javaslat erre vonatkozó részét.

Simonffy Imre: Akkor ő azzal toldaná meg, hogy a polgármesteri titkárt a polgármester nevezze ki s ne a közgyűlés válassza.

Kada Elek egyes tisztviselők kinevezésénél, így a levéltárosi állás betöltésénél is a főispáni kinevezést nem diskreditálná. Utóvégre a főispánnak úgy is javaslatot tesznek az erre hivatott vezetőférfiak.

Zechmeiszter Károly és Heince Hugó nem tennének kivételt egy állásnál sem.

Az előterjesztett javaslat erre vonatkozó részét egész terjedelmében elfogadják. Az alpolgármesteri állás szervezését egyelőre nem kívánja a nagygyűlés.

Elfogadta a nagygyűlés, hogy tanácsnokok a jövőben csak azok legyenek, akik jogi vagy államtudományi vizsgát tettek, gazdasági tanácsos pedig, aki gazdasági szakvizsgát tett.

A tisztviselők először hat évre, de másodízben már életfogytiglan választandók.

Weifert Károly a gazdasági tanácsostól kívánna gazdasági vizsgát, Zechmeiszter Károly szintén ilyen értelemben szólal fel.

Kada Elek: Hiszen ez nem minden városon kötelező.

Roncsik Lajos: Feltétlenül megkívánja a gazdasági tanácsnoktól a jogi képzettséget, elég ha van mellette egy gazdasági vizsgát végzett előadó.

A nagygyűlés a tanácsnoktól, fogalmazótól is megkívánna a jog- vagy államtudományi vizsgát s ezt határozatilag kimondja.

Egyéb ügyek.

A javaslat ezután kimondta, hogy a városi tisztviselőknek állami vagy állami tisztviselőknek városi szolgálatba való lépése szabályoztassék.

Heince Hugó a városok és az állam közötti érintkezésből kifolyólag felemlíti, hogy a főispáni intézménynek vajmi csekély értéke van s ilyen véleményre helyezkedik a nagygyűlés is.

Ezután kimondja a nagygyűlés, hogy a sérelmes miniszteri rendeletek ellen a törvényhatóságok panasszal fordulhassanak a közigazgatási bírósághoz.

Üdvözlések.

Zechmeiszter Károly felolvassa ezután Bakonyi Samu dr. országos képviselő szívélyes üdvözlő táviratát.

Az üdvözlést köszönettel vette tudomásul a nagygyűlés.

Zechmeiszter Károly elnök bejelentette, hogy a délelőtt folyamán a polgármesterek küldöttsége tisztelgett Puky Gyula főispán-

Ma kedden és a következő napokon a

„Magyar király” kávéházban

a Balaton tambura, zene, dal és táncztársulat,

mely egy szenzációs nemzetközi daltársulattal ideérkezett, hangversenyt tart. Beléptidij nincs. Kitűnő italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodik

tisztelettel ERŐS JAKAB kávé.

nál, a ki nagyon szívesen fogadta a vendégeket. (Éljenzés.)

A drezdai kiállítás.

Elnök közbevetőleg megemlítette, hogy a drezdai városi kiállításra minden magyar törvényhatóság meg van hívva. Nem volna e czélszerű a városoknak együttesen megjeleni a kiállításon.

A nagygyűlés nem kívánja, hogy hivatalosan részt vegyenek a városok a drezdai kiállításon.

A felirat érvényesítése.

Ezután elhatározták, hogy a mostani módosított felirati javaslatot a jegyzőkönyvekkel együtt kinyomtatják s megküldik a törvényhatóságoknak, a melyek azután nagygyűlésre jönnek össze s ez már nem a polgármesterek, hanem a városok nagygyűlése lenne s ezen újból megvitatják a feliratot, melyet a városok külön-külön felirat alakjában nyujtanának be a miniszterhez.

A jövő évi nagygyűlés.

Zechmeiszter Károly elnök bejelenti, hogy a jövő évi nagygyűlésre a polgármestereket Nagyvárad hivat meg vendégekül.

Bordé Ferenc tanácsos nagyvárad h. polgármester kéri a nagygyűlést, hogy a meghívást fogadják szívesen.

A nagygyűlés örömmel tesz eleget a szíves meghívásnak, így tehát a jövő évi nagygyűlés Nagyváradon lesz.

Választások.

Zechmeiszter Károly ezután bejelenti, hogy az elnökségről lemond és legjobb akarat mellett sem fogadhatja el.

Többek kérésére azonban az elnökséget még egy évre elfogadják.

Alelnököknek Rimler Károly nagyvárad h. és Kovács József debreczeni polgármestert választják meg.

Végül Zechmeiszter Károly köszönetet mondott Debreczen város közönségének a szíves fogadtatásért, a melyre Kovács József polgármester válaszolt rövid szavakban.

Az értekezlet befejezése után 5 órakor külön vonaton a nagyerdőre mentek a város vendégei s a Dobosban ebédre gyűltek egybe. Kedélyes hangulatban telt az idő az esteli órákig.

Ma reggel a Hortobágyra rándultak ki a vendégek.

Hazafias tanítók.

(Száz rend magyar ruha.)

Hazafias és minden tekintetben dicséretre méltó hatalmas mozgalmat indított a magyar ruha viselet érdekébe Szolnok-Doboka vármegye derék tanítósa. Mult hó 5-én a tanító testület gyűlésében elhatározta, hogy lehetőleg minden tag ezentul magyar ruhát visel s annak terjesztésére minden eszközt és alkalmat megragad. A határozat végrehajtására — mely azonban senkinek szabad elhatározását nem sérti és nem befolyásolja — bizottság küldetett ki a mozgalom egyik lelkes vezetőjének Orbán Endrének elnöklété alatt Mathé Kálmán, Daday István, Rácz Miklós, Peres Károly és Szőke Albert tagokból, a mely bizottság azonnal actióba is lépett. A ruhára nézve elhatároztatott, hogy az fekete hazai posztóból, tetszés szerinti alakban készüljön s csak a kalap legyen egyforma.

Altalába kimondatott, hogy a ruházat minden része, az utolsó czérnáig magyar ipari termék legyen.

**Hatóságilag engedélyezett
üzletfelosztási
végkiárulás.**

Ezek után a bizottság kérdést intézett a megye tanítóihoz, hogy ki hajlandó a mozgalomhoz csatlakozni? A jelentkezők száma kezdetben 40, később 85-re rugott, most meg 126-ra van kilátás.

A bizottság ez előjelek után átletési hirdetést adott ki, mely a következőképen szól:

A Szolnok-Doboka megyei tanítótestületnek ez idő szerint mintegy 85 tagja elhatározta, hogy fekete magyar ruhát készített 12 havi, egyenlő részlet fizetésre.

1. Az anyag csakis hazai gyártmány lehet, mit a vállalkozó az illető gyár nyilatkozatával, vagy eredeti számlával köteles igazolni.

2. A ruha kell álljon; nadrág, mellény, egy kis és nagy felöltőből s egy puha fekete magyar kalapból, sas vagy daru tollal.

A nadrág lehet csizmához, vagy cipőhöz való.

b) Az alsó öltöny lehet: Zrinyi, Buda, stb. alaku felső, vagy kivánság szerint mente, posztó vagy bársony gallérral.

3. A kelme kivánság szerint lehet kamgárn, posztó stb.

4. Az árak a minőség és kivitel szerint 3 fokozatban állapították meg.

Pályázók kötelesek szövetmintáikat, rajzaikat és leírásaikat bemutatni, valamint három fokozatban való árajánlataikat külön lezárva ápril. 20-ig a bizottság elé terjeszteni.

5. A legjobb kelme és legolcsóbb árajánlat fog előnyben részesülni.

A részletekről minden tanító külön-külön szabályszerű kötvényt állít ki.

Ez árletési hirdetményre megtette a maga ajánlatát 3 dézsi, 2 budapesti, 3 kolozsvári czég távirati megkeresésre, határnapon tul Kottai János szintén helybeli jó hírnevű szabó, a kinek ajánlatát fogadta el a bizottság e hó. 9-én Szamos-Ujvárt tartott értekezletén s a ki 120—140 frtért vállalta el egy-egy rend ruha elkészítését.

Ime egy megye derék tanítóinak elismerésre méltó működése. A mely tanítóikar így ápolja külső ruházatban — a magyar szellemet, a magyar hazafiságot, az bizonyára a nevelés terén is kiveszi részét a nagymunkából. Az ilyen tanítók érzik, tudják a feladat súlyát, mely vállaira nehezedik s épen azért minden magyar ember elismerésére dicséretre méltók.

Le a kalappal hát Szolnok-Doboka megye tanítósa előtt, mely nem keres kifogásokat a magyar ruha ellen, hanem lelkesedve a szép ősi viseleten, fel is ölti azt. Micsoda szép látványt fog nyujtani mintegy 100 magyar ruhás csapat, a mint valamely ünnepélyes alkalommal együttesen kivonul.

Hajdu s a többi megyék tanítói, egyetemi ifjak nem buzdultak-e föl e szép példán? De ne feledjétek azt is, hogy ez év; Rákóczy éve! Föl hát s indítsatok ti is hasonló mozgalmat, hadd elevenedjenek meg szemeink előtt Rákóczi daliái, kurucz időknek legendás hősei!!!

M. i.

Bus éjszaki tájon . . .

Bus éjszaki tájon,

Hol örök a hó.

Hol nap s éj egyforma,

Nem gyors illanó:

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy más vállalkozás miatt

kézmű, vászon, rövidáru kereskedésemet felosztatom.

Az összes áruk felette olcsó árért adatnak el. — Berendezés eladó.

Tisztelettel **MAYERING GYULA.** Piacz-utca.

Megterem e vajjon

Édes Istenem

A mámor, az égő.

A hő szerelem?

Ugyhiszem! a szív ott,

Mint jéghegyek orma,

Örökké kietlen,

Örökké egyforma

S melytől itt, minálunk,

Minden újra pezsdül:

Szerelmes napsugár

Nem járja keresztül.

Olyan ott az érzés

Mint északi-fény,

Mely fel-fel piroslik

Az ég perémén

S színesre bevonja

A havas világot; —

De nem melegít fel;

De nem nyit virágot.

Az én árva szívem

Bus északi táj,

Mozdulatlan, néma,

Ha örül, ba fáj

S úgy tetszik, hogy benne

Már meg se terem

A mámor, az égő,

A hő szerelem . . .

(Máramarossziget.)

Krúszolyi Erzsike.

Megint halasztás.

A királyt az utóbbi hetek és hónapok viharai lehangolták. Nem fog most magához hivatni senkit a magyar politikusok közül. Nem kér tanácsot tőlük. A junius elejére kitűzött sorozást újra elhalasztották. A rendelet készen van már a honvédelmi miniszter burójában, de csak holnap vagy holnapután, ám mindenesetre már a közeli napokban szétküldik. Hogy benntartják az obsitosokat meg három hónapig, az most már több mint valószínű. Bécsből sűrűn hozzák a leveleket ez ügyben a honvédelmi miniszterhez, de a végrehajtása iránt eddig de fakto intézkedés még nem történt.

Lemondás a honvédtiszti rangról politikai okokból.

Ifjabb Móricz Pál tartalékos honvéd hadnagy, lapunk felelős szerkesztője, a mai napon leköszönt a honvédtiszti rangjáról. A leköszönés politikai okokból származik; ugyanis a magyar királyi honvédelmi miniszter urhoz intézett bejelentés illetőleg kérelem következőleg hangzik:

Magyar Királyi Honvédelmi Miniszter Ur!

Kérem tisztii rendfokozatomról való lemondásomat tudomásul venni és elfogadni; mert a magyar királyi honvédelmi miniszter ur által a honvédtiszti rang és állás szellemére hirdetett elveket, a képviselőházban tett politikai kijelentéseket meggyőződésemből kifolyólag nem osztom, azokkal még hallgatag sem tudok megalkudni, azért a tisztii rendfokozatomról és állásomról lemondok.

Móricz Pál

tartalékos hadnagy.

Amerikai lap a „Debreczen” királysértési pöréről.

„Magyarok Királya” című vers közlése miatt indított királysértési pörünkkel hosszasan és érdekesen foglalkozik a „Magyarok Csillaga” amerikai ujság, melyet a debreczeni származású (szülői ma is itten élnek) hazafias magyar róm. kath. plébános, Kovács Kálmán szerkeszt. Leírva a költemény megjelenésének, elkobzásának történetét, a felelős szerkesztő felelősségvállalását, ebből következőleg az ellene „királysértés” miatt indított és folyamatban levő bírósági eljárást, versszakokat is közöl a formatökélye, mint tartalma révén föltűnést keltett költeményből. . . Mindezek után pedig ezen itt következő intellemmel fejezi be vélekedését a derék magyar amerikai laptárs:

„Kíváncsiak vagyunk, akad-e Magyarországon esküdtbíró, mely ezen vers miatt ifjabb Mórócz Pál szerkesztőt bűnösnek fogja kimondani. Ha igen, akkor megismétlődik a Kalvaria legszomorúbb tragédiája otthon újból. . .”

A horvátok vad gyűlölete.

Hogy mily féktelen a magyar gyűlölet odalent, mutatja a következő eset: Bácsföldvár község előjárósága a következő átiratot intézte a mitrovicai római katolikus plébániahivatalhoz:

Bácsföldvár község Előjáróságától.
1015. szám.
1903.

Kérem Pestics Máténé, néhai Ūrmös Petronella kkoru gyermekei, u. m. Erzsébet 13 éves és Károly 12 éves születési bizonyítványát.

Bácsföldvár, 1903 május 5-én.
Lovász István s. k.
jegyző.

A magyar nyelvű átirat a következő horvát nyelvű hátrattal érkezett vissza:

(Magyar fordításban.) Br. 224/193. Erdemes községi előjáróság Bácsföldvár. Mindenekelőtt nem tudjuk, hogy mit akarnak írjanak nekünk valami európai nyelven!

Rk. plébániahivatal Mitrovica 13. V. 1903.

Plebános helyett
M. Lackovich m. p.
káplán.

Ime ilyenre is képesek a magyarok s a magyar nyelv elleni gyűlöletükben és azután még kétségeskedjünk, hogy nem készek orvul gyilkolni a magyart; hisz a szeretet vallásának papjai az első bujtogatók.

Új részvénytársaság alakítása.

A Kereskedelmi Csarnok helyiségében látogatott értekezlet folyt le az esti órákban. A város tekintélyes kereskedőiből, iparosiból és a vállalkozás iránt érzékkel bíró férfiakból gyűlt össze ott egy tette kész társaság, többek közt Csanak József, Serli Ede, Koncsek Géza, Löfkovits Márton és Arthur, Geréby Pál, Kovács Mihály, Hochfelder Jakab, Szávay Gyula, Hauer Bertalan, Félegyházy János, Tóth Kálmán, Debreczeni Jenő, Bárdos Géza, Lovász János. Az egybegyűltek Szávay kamarai titkár kérték fel az értekezlet vezetésére s megbeszéltek egy Debreczenben alapítandó ipari és kereskedelmi részvénytársaság tervét. A részvénytársaság 200.000 korona alaptőkével szerveződnék s működése alapjául a

Geréby-féle nagy eczetgyári telep üzemét váltaná magához, kiegészítvén e gyártási üzemeket egyéb rokonüzemekkel. A társaság teljes egyetértésre jött ez életre való alapítás iránt. Szűkebb bizottságot küldött ki a részletek megállapítására s legközelebb megkezdik a jelenvolt alapítók a részvényaláírást és az alaluló szervezkedést.

Debreczeni emléktárgy a polgármestereknek.

A polgármesterek nagygyűlése alkalmából városunkban egybegyűlt polgármestereket kedves emlékek lepte meg a rendezőbizottság. Tegnapi a nagyerdőn tartott banketten mindegyik vendég díszes borszivartárczát kapott. A szivartárcza külső részén a bőrbe bele van préselve Debreczen város czimere, belül pedig a gyűlés napja. A szivartárczák mellett hogy rendkívüli izlések, a debreczeni ipar haladását hirdetik és dicsérik. A szivartárczákat Dávidházy Kálmán debreczeni nagyiparos, jeles könyvkötő mester készítette, kinek büszkesége lehet, hogy a bőripart városunkban olyan magas tőkélyre emelte, hogy e fajta dolgokért ma már szükségtelen idegenbe menni.

A lelencház építése.

A Debreczenben létesítendő gyermekmenhely építését most már mi sem akadályozza. A közgyűlés elidegenítette a szükséges területeket az állam részére, ma pedig leérkezett a miniszter határozata, a melynek értelmében a miniszter jóváhagyja a közgyűlés ama határozatát, mely szerint 18000 korona kölcsönvétele határozza el a végből, hogy a pesti utcát, ahol a lelencház épülni fog csatornával lássa el. A gyermekmenhely építését különben még e hóban megkezdik. Az építési vállalatra beérkezett ajánlatok felett a miniszter által kiküldött bizottság e héten fog határozni.

Mi történt a második napon.

Hajduvármegye bizottsági közgyűlésének folytatólagosan tartott másodnap gyűlésén megtörtént biz az, külömben már irtuk is, hogy a kurucz vármegye seregének távollétében megszavazták Deák Ferencz százéves születési évfordulójának ünneplését. Megirtuk véleményünket ez időszertlen és tapintatlan, mondva csinált, hátsó gondolatokkal és célzattal előrántott ünneplésnek a mikéntjéről: hogy ez a határozat nem válik különös dicsőségére (még hozzá a Rákóczi esztendőjé, ben!) sem a határozat édes szülőjének, Jásznagykun vármegyének, sem azon vármegyének, mely ehhez a maga részéről is hozzájárul. Hajduvármegyében pedig ez történt, és pedig a második közgyűlés nap tárgysorozatai iránt tanasított legmagasabb fokú részvétlenség miatt szinte ellenmondás nélkül történt volna meg (az együttartott hivatalos voksok jóvoltából.) ez a siralmas határozat, ha a jelenlevő Jánosi Zoltán bizottsági tag parlamenti színvonalon álló beszéddel és érvekkel nem tiltakozik Deák Ferencz ünneplése ellen. Az ő felszólalásához és tiltakozásához csatlakozott azután az ellenzék jelenvolt néhány tagja; de természetesen ily körülmények között siker nélkül!

Posta a Hortobágyon.

Ha a Debreczenbe gyűlt polgármester urak és a városoknak egyéb fejei pár nappal utóbb rucezzantak volna ki a költöktől megénekelt Hortobágyra, akkor megszerezhették volna a kedves meglepetést az ös-

merőseiknek, a kellemesebb városatyáinknak, hogy a hortobágyi életből felvett képeslevelezőlapokat egyenest a nagy hortobágyi postáról küldhették volna a szűkebb hazába. Ugyanis a nagy Hortobágyon néhány nap mulva valóságos posta állomás nyílik meg, melyre vonatkozólag a következő hivatalos értesítést vettük: „A m. kir. államvasutak hortobágyi vasutállomásán „Hortobágy p. u.” elnevezéssel 1903 évi május hó 26 an postamesteri kezelésben teljes fel és leadó szolgálattal működő postahivatal lép életbe. Ezen postahivatal postai összekötését a Debreczen és Füzesabony közt mindkét irányban közlekedő 168 számú kalauzpostákkal fogja kapni. A postahivatal a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt is fog működni. A postahivatal kézbesítő kerületébe Nagyhortobágy, Mátá és Zám pusztákat, valamint a Nagyhortobágy pusztai csárda telepet osztom be.

Az „Egyetértés” önképző dal

és zeneegylet f. évi május hó 30-án a Margit fürdő dísztermében, táncszal egybekötött, műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal „a Doktor Ur” című bohózat kerül színre. Tekintettel arra, hogy ez a fiatal egyesület már a múlt évben előadott szalon darabbal is igen fényes sikert ért el, a mennyiben a darabnak, műkedvelőknél szinte szokatlanul gördülékeny és összevágó előadása, a nagyszámú közönséget teljesen kielégítette, biztosan reméljük, hogy a „Doktor Ur” előadása sem fog a tavalyi mögött maradni. Mint értesülünk a rendezőség ezuttal is nagy sulyt helyez arra, hogy a darab kifogástalan előadásával a közönség fokozottabb igényeinek is megfelelhessen. A meghívók szétküldése most van folyamatban s a rendezőség kéri mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak volna és arra igényt tartanak, a rendező bizottsághoz (M. A. V. műhelytelep) fordulni sziveskedjenek.

Katonák és polgárok közös czéllövészete.

Szemere Miklósnak ismeretes parlamenti beszéde, amelyben a czéllövérzetnek a polgári társadalomban való népszerűsítésére hívta fel a figyelmet, ugyilatszük vizsgálgra talált. Bizonyítja ezt az a hadügyminiszteri rendelet, amely a napokban érkezett a szegedi 46. gyalogezredhez, amelyet más ezredek is megkaptak már. A hadügyminiszter lenyomatta ugyanis német fordításban Szemere beszédét és azt azzal küldte meg, hogy nyilatkozzanak az ezredek nem lehetne-e a katonai lövöldeket úgy berendezni, hogy azokban polgáremberek is gyakorolhassák magukat a czéllövészeten.

Aszfaltbetyárság.

Az aszfaltbetyárságnak új nemét találták fel ez ideig meg ösmeretlen egyének. Uriembereknek néznek ki, de aligha tartathatjuk azoknak azok után a panaszos sorok után, melyet egy uriaszony intézett hozzánk. Felháborodással adja értésünkre az illető urinó, hogy vasárnapról hétfőre viradó éjjel 2 óra után két ösmeretlen urruhába öltözött fiatalember bekopogtatott utcái lakásának ablakán. Eleinte rá sem hederített, azt hitte, hogy ittas emberek zörgettek be, de a zörgetés ismétlődött, kinézett. Két fiatal urat látott az ablak alatt, kiket természetesen méltó felháborodásában ahogy azt megis érdemelték, leszidott. A két aszfaltbetyár, amely czim őket méltán megilleti, tovább is zörgetett az ablakon és az uri asszony tehetetlenül, félelemmel eltelve járt fel szobájában, mert nem volt senki, kinek tudtára adhassa a két aszfaltbetyár

nemtelen viselkedését, mivel férje aznap utazott el. Egész éjjelt a legnagyobb izgatottságban. A két aszfaltbetyár sokáig jártkelt még az ablak alatt, de rendőr nem tűnt elő sehonnan a különben élénk forgalmu utcán. — Ezeket panasolja nekünk az urinő. A megtörtént dolgon nem segíthetünk, de mindenesetre a rendőrség figyelmét hívjuk fel az ilyen esetekre. Mert az még sem lehet szó nélkül hagyni, hogy ilyen uriruhába bujt gazemberek az éjszandjében aszfaltbetyaroskodjanak és zavarják a békes lakosság nyugalmát.

Egyházkerületi közgyűlés.

A tegnapi nap folyamán még folytatták a törvénytervezet tárgyalását. A 10-ik § nál Kiss Albert ajánlatára elfogadták, hogy a parochialis körökbe való felosztás csak fakultative mondassék ki. A 24. §-nál azon módosítás ajánlatot, hogy a presbiteriumokban a jogi és theologiai akadémiák és a középiskolák ép annyi számú taggal képviseltessék magukat, mint a tanítói kar. A 38 §-nál Eröss Lajos indítványára kimondott, hogy a presbiteri gyűlések nyilvánosak legyenek. Az 55 §-nak az a) pontjába dr. Baltazar Dezső indítványára betétezt, hogy stóla alatt csakis a keresztes és esketési stóla értendő. A b) pont módosításánál hosszabb vita fejlődött ki, hogy meghagyassék-e az eredeti szöveg, melylyel szemben Dóczy Imre indítványozza, hogy az egyház kötelezze magát minden tanár és tanító fizetését oly mérvben felemelni, mint azt az állam teszi. A vitában részt vettek György Endre, Széll Kálmán, Dóczy Imre, gr. Tisza István, dr. Padrah Sándor, melynek eredményeül az eredeti szöveget fogadták el. Az 59 s 60 §-t törölték és azok helyébe a régi szöveg megfelelő helyeit iglattak. Tegnap délután volt az egyházkerületi nagy választmány lelkészi értekezlete, melyen elhatározták, hogy augusztus végén Máramarosszigeten értekezletet tartanak, melyen prédikálni fog Eröss Lajos, felolvasnak Soltész Elemér és Budai Jónás.

A mai ülésen elintézték Dr. Karsa István jogtanárnyugdíjazási kérvényét olyképpen, hogy kérését november 1-től számítottól teljesítették, szeptember és október hónapokra pedig szabadságolták. Azután megerősítették a hittanszaki segélyegylet alapszabályait, majd az üresedésben lévő tanszékeket töltötték be. A földrajztörténelmi tanszékre 9 szavazattal 7 ellenében megválasztották Dr. Szabó Márton szászvárosi tanárt, phisikai tanszéket betöltetlen hagyták, egyelőre csak segédtanárt alkalmaznak. Majd a törvénytervezet tárgyalását folytatván, az egyházi adó óriási fontosságú kérdése körül fejlődött ki széles mederben folyó nagyszabású vita. A tervezet az adó-meghatározás jogát minden egyházközség részére fentartja és általában a fordított, degressiv kulcsot ajánlja. Ez ellen elsősorban Dr. Baltazar foglalt állást eszmékben gazdag szép beszédben. A fordított kulcsrendszer a legnagyobb mértékben rosszolja, benne a szocializmus nagyobb mérvű terjedésének veszedelmes eszközét látja, különben sem tartja kivihetőnek az államsegély és az állami adókulcs miatt. Javasolja, hogy minden egyház község részére egyetemesen alapítottassék meg adó-kivetési alapul az egyenes állami adók összege, kulcsul ennek bi-

zonyos százaléka és fizetési eszközül a készpénz. Azon egyházaknál, melyek az egyetemes adózási alap segélyét veszik igénybe, 15%-ot tart megállapítandónak. Ur a i Imre elvont eszmék helyett a tényleges állapotokat kívánja figyelembe venni. Nagyhatást keltő beszédben vázolja a nagyobb birtokosok szorult helyzetét, miért is a degressziv kulcsot kívánatosnak tartja, és ebben nem lát semmi veszedelmes eszközt a szocializmus terjedésére. Szóvá teszi azt is, hogy mily kedvezőtlen időben hívták a gyűlést össze (áldozó csütörtök előtt!) és indítványozza, hogy halasszák el a törvénytervezet tárgyalását, s letárgyalva a legsürgősebb ügyeket, napolják el a gyűlést. — Elnök utalván a gyűlés egy tegnapi határozatára, a vita tovább folyik. — György Endre szerint hiba, hogy az adózás congregációs alapon történik és nem zsinatpresbiteri elv szerint. A vagyonos osztály nagyobb megterhelhetése esetén két veszély állhat be, vagy elhidegül a vagyonos osztály, vagy a nagyobb tehernek megfelelő nagyobb jogokat követel magának. — Mindez elesnek, ha egyetemes egyház volna, de a dolgok jelen állapota szerint ennek csak két orvossága van, a csökkenő kulcs és a maximum megállapítása, miért is a bizottság javaslatát üdvösnék tartja. Gróf Tisza István szerint egyedül helyes dolog az egyes egyházak adóügyeibe bele nem avatkozni, csak a segélyekre kell kiterjeszkedni. A segélyezett egyházak ügyeibe aztán joggal és veszély nélkül avatkozhatnak. A vita tárgya a kulcs mikéntje lehet csak. A bizottság javaslatát elfogadja. A vita még mindig tart, szavazásra délig nem került a sor.

Kaland a budapesti — debreczeni vonalon.

A „M. M.” írja: Néhány esztendővel ezelőtt történt Aradon a következő eset, melynek folytatása most az aradi törvénytörök előtt fekvő válópör. A férj, kissé már öregecske, azonban töle tehetőleg a legnagyobb melegséggel, gyöngéd vonzalommal szerette a feleségét, ki a világot jelentő, babért termő deszkákról: a szinpadról lépett le, hogy boldogithassa férjét kívül a budapest-debreczeni vonalon ismerkedett meg. A kereskedő Bécsből jött hazafelé, egy nagyobb aradmegyei városkába, hol jó meneteli üzlete van, azonkívül vállalkozásokba bocsátkozik. Egyik, üzleti köréből messze, távoleső spekulációja volt: a házasság. A szép tüzes szemű barna színésznő nagyon megigézte s a kereskedő tisztába jött azzal, hogy ő szereti a leányt, akit elkísért akkor Debreczenig. A kisasszony ugyanis az ottani színháznak volt a tagja s a bájos művésznő teljes mértékben birta a közönség szeretetét. Az utazás kedves emlékei nem hagyták nyugodni G. F.-et. az aradmegyei kereskedőt, ki sűrűn ellátogatott ezután Debreczenbe. Végre megunt az utazgatást. Megkérte a leány kezét. Az igent mondott, fölbontotta a színigazgatóval kötött szerződést és hamarosan felesége lett G. F.-nek. Néhány esztendővel ezelőtt történt mindez. Szerelmesen, szépen éltek a házasságban. Azonban egy szép napon az ifjú menyecske megcsalta a férjét egy fess főhadnaggyal. A szerelmes napoknak azonban hamar végeszakadt. G. F. megtudta a felesége kalandját. Minden lelhaborodás nélkül, de telve kínzó lelki fájdalommal, elmondta

a feleségének, hogy értesült egy kalandjáról s nincsegyéb hátra: megszakitják az életközösséget. Az asszony beleegyezett a válópörbe, mely már meg is indult a törvényszéknél. G. F. igazán uri gavallérságot tanusított feleségével szemben. Sok ezer forintot érő ékszereit, melyeket nászajándékba kapott az asszony, meghagyta nála, butorzatát is átengedte s azonfelül — miután igen tehetősgazdag ember — évi apanázst biztosított neje részére. A megcsalt, boldogtalan ember eladja most az üzletét, az asszony pedig Budapestre költözött. Nagyon valószínű, hogy ezt az eseményt a fess főhadnagynak a fővárosba való áthelyezése fogja követni.

A legjobb olvasni való.

Egy budapesti ur lerándult vidékre. Gyermekkori jóbarátjához szállt s amikor a vendég a kedélyesen eltöltött vacsora után hálószobájába vonult, egy kérelemmel állt elé.

— Te, komám, — szolt — nekem egy rossz szokasom van már évek óta és anélkül nem tudok aludni.

— Kérlek! Csak parancsolj velem!
— Olvasni szoktam. Adj tehát valami jó olvasni valót.

— Olvasni valót?

A házigazda elgondolkozik, körülnéz a szobában, mintha ott keresne valamit, végre kapja a gyergyát és meggy kifelé:

— Majd hát hozok olvasni valót.

A vendég e alatt szépen lefeküdt és várta barátját, aki jött is rögtön, hóna alatt czipelve egy nagy tarisznyát.

— No pajtás itt van. Hoztam olvasni valót, ezen aztán elolvashatsz akár reggelig! És leteszi az ágyra a nagy tarisznyát, fel is bontja és mutatja neki.

Volt vagy három kiló — száraz tök-mag!

Kezeit csokolom.

Eddig az a jó szokás uralkodott a kolozsvári népiskolákban, hogy a fiukat „adjon isten jó napot”, „Isten áldja meg” stb. köszöntésekre tanították, katolikus gyerekek „Dicsértessék”-kel köszöntötték az utcán a felnőtteket. Banya-vidéken „Adj Isten jó szerencsét” köszöntés járja az iskolás gyerekek körében is. Ujabban a kolozsvári népiskolákban a fiukat arra tanítják, hogy az utcán így köszönjenek a férfiaknak: „Kezeit csokolom.” Ez nem helyes. Meg kell szoktatni a gyerekeket az alázatosságra a felnőttek iránti tiszteletre, de ezt nem a kézcsók unos untalan való hangoztatásával kell beléjük verkezni, mert ezzel servilizmust oltanak beléjük. A gyerekek köszöntésre való megtanításának módja nagyon lényeges pedagógiai kérdés. Foglalkozzanak ezzel a tanügyi férfiak, vitassák meg, miképen legheylesőbb a gyermekek részéről kifejezni a köszöntés alkalmával a tiszteletet és a kellő alázatosságot.

Debreczeni rövid hírek.

A nőipariskola kézi munka kiállítására. Tegnap nyit meg a debreczeni nőipariskola kézi munka kiállítására az intézet. Egyház éri

Naponta

érkeznek

ujdonságok

MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába

Piacz- és Szent-Anna-utcza sarkán.

A hol a nagyérdemű vevő közönség kényelmére, bárki a legolcsóbb szabott árak mellett szerezheti be szükségletét, — u. m.: angol fapipák, szivar és cigaretta szipkák, sétatálcák, finom bőrárak, pénz, szivar és cigaretta tárczák, sport és gyermek játékszerek: **football labdák, teniszhajók, labdák; valamint teljes tennis felszerelések**; finom acél és késárak, ollók, zsebkések, borotváló készülékek, háztartási különlegességek, alkalmi ajándékok, fésűk, kefék, illatszerek, és mindenféle pipere kellékeket.

helyiségében. Szép és izléses tárgyak láthatók ott, melyek megtekintését, a n. érdemű közönség figyelmébe ajánljuk. — **Áthelyezés a csendőrségnél.** A csendőrkürelti parancsnokság Vargha László csendőrtiszthelyettes Debreczenből Nagy-Szalontára helyezte át. — **Hangverseny az egyházkerületi közgyűlésen.** A debreczeni ev. ref. tanítóképző tanárok, növendékei zenei haladásának bemutatására tegnap délután 5 órakor sikerült hangversenyt rendezett, melyen számos közgyűlési tag jelent meg. A műsor Hunyadi László nyitányával kezdődött. Az I. osztály növendékei hegedűjátékkal, az enekkar magyar nép daloknak előadásával működött közre. Igen tetszetek Tóth József és Orosz József harmónium kísérettel előadott egyházi énekei. A hangverseny a Rakóczi kesergő és indulóval végződött. — **Kanyarójárvány Hajdu megyében.** A Hajdumegye több községében már hetekkel ezelőtt pusztított a kanyarójárvány. Nagyobb mértékben legutóbb Hajdu-szovát községben lépett fel; a hol ugyanis hatvan megbetegedés fordult elő, kik közül öten meghaltak. A szükséges óvintézkedések megtételek.

A tisztelt

olvasóközönség figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaedicke A. osztályosjeggyűjtője hirdetésére.

Nyilatkozat.

A szolyvai gyógyviz kitünő hatásáról számtalanszor meggyőződtem. Dr. Bruckner Ernő Debreczen.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Iparosaink figyelmébe.

Annak az aldatlan harcznak, mely az ipartestületi betegsegélyző pénztár megalakulása óta eközt és a régi kerületi pénztár között dult, most már reméljük, hogy vége szakad, legalább ezt czélozza a keresk. miniszter 22877/VIII sz. a. városi tanácshoz intézett végérvényes határozata. Ennek idejében t. i. az I-ső foku iparhatóság kimondta, hogy a képesítéshez kötött iparosok munkasikat az ipartestület. pénztárba tartoznak bejelenteni. E határozatot a tanács „indokainál fogva helyben hagyta” a kerületi pénztár pedig megfélebbezte. A most beérkezett miniszteri leirat teljesen a kerületi pénztár álláspontjára helyezkedik és mig egyrészt kimondja, hogy a hatóság intézkedése „az 1891. XIV. t. cz. határozmányainak félreértésen alapszik, addig másrészt határozottan utal a törvény 64. §-ára, mely szerint csak azon tanoncok és segédek válnak az ipartestületi pénztár tagjaivá, kik a kerületinek tagjai nem voltak még, ellenben az ipartestület tagjai alkalmazottaikat — még ha azok az ipartestületi pénztár tagjai voltak is — a kerületibe bármikor szabadon átléptethetik.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter 22877/VIII. szám. Debreczen szab. kir. város tanácsának. A debreczeni ker. betegsegélyző pénztár azon kérelemmel fordult az I-ső foku iparhatósághoz, mondassék ki, hogy a debreczeni ipartestületi betegsegélyző pénztár megalakításánál csupán azon iparos segédeknek és tanoncoknak engedtetik befolyás, a kik az ipartestületi betegsegélyző

pénztár alapszabályainak jóváhagyása idején a ker. betegsegélyző pénztár tagjai nem voltak, mondassék ki továbbá, hogy azon segédek és tanoncok, a kik az ipartestületi betegsegélyző pénztár alapszabályainak jóváhagyása idején tagjai voltak a ker. pénztárnak, az ipartestületi pénztár tagjai nem lehetnek, végül mondassék ki az is, hogy a kérdéses segédek és tanoncok, mindaddig mig a ker. betegsegélyző pénztár területén működnek, annak kötelekéből ki nem léphetnek, sőt ha munkát változtatnak is, az új munkaadó oket a kerületi betegsegélyző pénztárba tartozik bejelenteni. A kerületi pénztár ezen kérelme ügyében a tanács részéről f. év január hó 19-én 16803/1902. sz. a. hozott és az I-ső foku iparhatósági határozattal egybehangzó II-od foku határozatot, a mely a ker. pénztárt kérelmével elutasítja, a ker. pénztár felebbezése következtében felülvizsgálat alá vettem. Ennek eredményéhez képest az idézett II. foku határozatnak az ipartestületi betegs. pénztár. alakuló gyűlésen engedhető befolyásra vonatkozó részét — az alapul szolgált I-ső foku határozat ide vonatkozó részének érintetlenül hagyása mellett — megsemmisitem, mert az I-ső foku határozat szóban levő része felebbezéssel meg nem támadtván, ezt felülvizsgálat alá venni a tanácsnak nem állott jogában. A II-od foku határozat egyéb részeit a felhozott indokok mellőzéseivel azért hagyom helyben, mert az a kérdés, hogy valamely biztosításra kötelezett egyén melyik betegsegélyző pénztárba jelentendő illetve jelenthető be, az 1891. XIV. t. cz.-ben amugy is megállapítva lévén, annak hatóságilag általánosságban való enuncziációja felesleges, a törvény végrehajtásával megbízott hatóságnak feladata csak ez lévén, hogy a törvény rendelkezéseinek minden egyes konkrét esetben érvényt szerezzen. De ezektől eltekintve is mellőzendők voltak az I-ső foku hatóság által felhozott és a tanács részéről magaéva tett indokok, mert ezen felfogás, hogy az ipartestületi betegsegélyző pénztár megalakulása után, mindazon biztosításra kötelezett tagok ennek tagjaivá válnak és csakis ott jelentendők be, a kik az ipartestületi betegsegélyző pénztár megalakulása után munkaadót változtatnak, „illetve hogy a képesítéshez kötött iparágakban alkalmazott segédeknek és tanoncoknak az ipartestületi betegsegélyző pénztárba történt átlépése után a kerületi betegsegélyző pénztár a bejelentéseket elfogadni nem lesz jogosult”: nyilván az 1891. XV. t. cz. határozmányainak félreértésen alapszik. A törvény 64. §-a értelmében ugyanis az ipartestületi betegsegélyző pénztárba való belépésre az ipartestületi tagnál alkalmazott tanoncok és segédek csak abban az esetben vannak kötelezve, ha nem tudják kimutatni hogy ők a munkaadók székhelyét magában foglaló kerületi vagy más az 1891. XIV. t. c. alapján szervezett helybeli elismert jellegű betegsegélyző pénztárnak már tagja. Ebből következik, hogy az ipartestületi tagok alkalmazottai az ipartestületi, az annak székhelyét magában foglaló kerületi az ipartestületi pénztár székhelyén levő más elismert jellegű betegsegélyző pénztárak között — az utóbbiak tekintetében természetesen a törvény és az alapszabályszerű korlátozások között, szabadon választhatnak, vagyis az ipartestületi tag jogosítva van arra, hogy alkalmazottait az ipartestületi betegs. pénztár helyett a jelzett pénztárak valamelyikéhez jelentse be. Viszszatérve tehát az idézett II-od foku határozat indoklására, ha valamely ipartestületi tag alkalmazottait a ker. pénztárba jelenti be, ez utóbbi nem csak jogosult, de köteles is a bejelentést elfogadni. A f. év márczius hó 16-án 3712 sz. a. kelt jelentésével felterjesztett iratokat

megfelelő további eljárás végett leküldöm. Budapest 1903 év aprilis hó 24-én. A miniszter megbírából Abonyi miniszteri tanácsos.

CSARNOK.

Szunyog-história.

(Elbeszélés.)

Irta: **A z a r.**

(22)

Bizony, igazán úgy volt, hogy hozzám is eljövénnek mindannyian. Némelyik a nagy koccintásban még a nyakamba is beleönté a borát, én meg olyankor csak ő-szehuzám a nyakamat, illetve a vállaimat és csak vártam, hogy hat mi lesz ebből?

De az öreg ur csak folytatta:

— Dengeleghy Ádám uram, most már én — eme nagyszámu, négy vármegyéből való uri vendégtársaság előtt azt kérdeztem, odaadja-e a leánykat az általam nagyon tisztelt N. N. doktor urnak, akit én is szeretek? Ugy tudja meg, hogy nem ő kért meg engem, hanem én toltam föl magam leánykérőnek, tehát odaadja-e?

Az öreg Dengeleghy Ádám ismét nagyot köhintett. föl is állott s úgy mondotta:

— Uram, gróf ur! Talán előbb beszélnek a leánykaimmal. Mert nekem két leánykám van — mind a kető az enyém, nem érzek különbséget közöttük.

— Jól van! Tehát adja! Akármelyiket. Tisztelem önt, Ádám barátom! De ég mondok valamit. Jól mondja ön, hogy önnek két leánykaja van. Egyet kikértem már. Már most kerem a másikat is. Ismeri-e Szunyogh Csaba t. kintetes alszolgabíró urat, a négyöt vármegyében elterjedt ősi család sarjadékát? Én kerem öntől az ő részére a másikat leánykát! Adja-e?

Dengeleghy Ádám pedig erre már felugrott, fölragyogott a két becsületes magyar szeme, már nem köhögött, úgy kiáltotta:

— Én adom! Isten áldja meg önt, gróf ur, hogy öreg, beteges napjaimra ilyen nagy-nagy gondtól mentett meg. Most már nyugodtan fogom eltölteni a hátralévőket. Csak azt nem tudom mégsem, melyik a melyiké?! Erre pedig támadt általános vigság, dévajkodó, jóakaratu nevetés, s úgy kiabáltak felém, meg Csaba sógorom fele:

— Elő, elő! Lassuk! Ki-ki a párjához!

Én meg bizony fölugrottam, minden tétova, habozás nélkül csak lépegettem biztos léptekkel Ilonka felé és ő is felállott már akkorára és belefűz a karját az én karomba és úgy mentünk Ádám bácsi és a kegyelmes felé. A kegyelmes megrázta a kezemet, s odasugta a fülembe:

— Még nincs vége a tósztomnak.

Ádám bácsi félkézzel átölelt engem, félkézzel Ilonkát, aztán csak nekem fordult:

— Édes öcsém, fiam, hát te az árvát szereted? Hiszen mindég Mariskának kurizáltál!

— Féltekenykedtünk Szunyogh-gal. Hát „Csak azért is dongó” volt. Csahhogy Mariska mindig ásitott nekem, Ilonka meg kaczagott. Így volt a dolog.

A kegyelmes pedig csak tovább folytató:

— Uraim! Dengeleghy Ábel jóbarátom, honvédhuszár őrnagy, velem emigrált. Bejártuk ketten a földtekét, három világ-részt. Egyszer csak Sydnetben, Ausztráliában észrevettem, hogy valami olyanféle baj van, mint itt nálunk a Tisza-Taktaközön a hideglelés, vagy Róma környékén a malária, — csakhogy mintha ezeknek a száz-

szorta fokozottabb alakulása volt volna az a betegség. („Sárgaláz”? A szerző) Amikor már láttam, hogy meg kell halni, hajóra tettem és hazaküldtem a beteget.

Hadd haljon meg hát legalább itthon, a hazában. Uraim, jobb a haza földjében pihenni, mint az idegenben! Mikor pedig jól elhelyeztem a hajón, angol hajó volt, pénzt sem fogadott el tőlem a kapitány a szállításért, hát Ábel barátom átadott nekem vagy nyolc tekeres aranyat és megkért, hogy amennyiben ő így is, úgy is meghal, ugye lehet a tenger lesz a sirja, hát azt a pénzt tegyem el, mert van egy árva leánykája Dengeleghy Ádám bátyjánál, ha haza kerülök, adjam át a természet szerint való tutornak. Hazajöttem amnesztiával. Nekiállottam gazdálkodni, rendeztem a birtokaimat, spekuláltam a bözén, építettem gyárakat, a vagyonomat meghuszosítottam, hanem a Dengeleghy Ilonka kisasszony kisiny gráciáét is. A megsokszorozott aranyak árából vettem neki földbirtokot, már ezelőtt 6 évvel, az ő nevére van telekkönyvezve, azóta is jövedelmezett a birtok. Ez a birtok a báji Nyáras-liget éjszaki oldala, a déli pddig, az a fentemlített Dengeleghy Ilonka kisasszony anyai jussa. Én az en sáfarkodásomról be tudok számolni, — ezt én adom a rég elhalt atya nevében az árának.

Vége köv.

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben
már **MEGNYILT.**

Ugyanott mindenféle
gyógyfürdők
előállítatnak.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai
Debreczen. Kistemplom bazar.

A költözködési idényre ajánlják

szőnyeg, függöny,
linoleum ágy és asztal
terítőket,

Madrácok, Paplanok,
Butorszöveteket.

Óriási választékban.
Szabott ár. Előzékeny kiszolgálás.

Boros Testvérek

nődivat
áruházában
Divatos Ruhakelmék, Selymek, Jó
Sefírek, Batisztok, Vász-
nak, Szőnyegek, Függő-
nyök, Ágyterítő, Pipere
Olcso Divatos
cikkek.

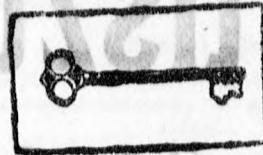
TENKE, Biharmegye.

Legolcsóbb és leghatásosabb **vasas fürdők**
egyike, a női betegségek és vérszegénység-
ből eredő bajok gyógyítására. Prospectust
készítéssel küld a fürdőigazgatóság.

Schicht-szappan

Védjegy
szarvas
vagy
kulcs

legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden ártalmas vegyítéktől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon
a **Schicht** név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

„VISK-VÁRHEGY”

Máramaros vármegyében.

Magyarország legolcsóbb, legideálisabb vasas, gyógyv és fürdő helye.

Szobaárak : 25 krtól 2 frtig.

Mándoky Mihály magyar és viski Katz Péter izraelita konyháival.

Tájékozást küld a „Fürdő Igazgatóság“ Visk-Várhegy, u. p. Bustyaháza.

Gyomor-, bél- és vértisztító kuránál
már félpohár természetes

Igmándi keserűvíz

reggelenként használva, kitűnően beválik.

Kapható gyógytárak és üzletekben, úgy a forrástulajdonos :
Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban.

Üvege 60 fillér.

Raktár Budapesten Édeskuty L. cégnél.
Export Amerika és Angolországba.

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajoknál is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a gyomor szélgyörcsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalmaktól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozditja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffögést, a száznak s a gyomornak bűzét 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiüéseknel, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apácza-védjegyre!** Hamisítá októl legjobban óvakodunk, ha egyenesen gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinában 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Gyógyszer A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb nem árt a színek fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van, s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utazásokhoz nyulni, melyért csak haszontalan elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cím:

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Csipkefüggönyök

tisztítását

a szélek elrongálása nélkül

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Az új szőnyegházban

ujjonnan nagyválasztékban érkeztek:

Szőnyegek
Ágy és asztalterítők
Szövet, selyem, plüsfüggönyök
Butorszövetek
Ujdonság:
Aplikált csipke Storok
Volanttal.
Valódi Linoleum.

Bosznay J. és Társa
divatáruháza
DEBRECZEN, Kossuth utca 11.

Ö cs. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékonycélokra szánt

XXXV-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban **egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték** 18.397 nyereményt tartalmaz **kézpénzben 506.880 korona** összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatlanul 1903. évi június hó 18-án fog megtartatni.

== Egy sorsjegyek ára 4 korona. ==

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál III. ker. Vordere Zollamtsstrasse 7 sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó, posta, távirda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktérvek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

A XII-ik m. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsj. 55,000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1milliókorona.

A nyeremények készpénzben fizettetnek ki.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „	200000
2 „	100000
1 „	90000
2 „	80000
1 „	70000
2 „	60000
1 „	50000
1 „	40000
5 „	30000
3 „	25000
8 „	20000
8 „	15000
36 „	10000
67 „	5000
3 „	3000
437 „	2000
803 „	1000
1528 „	500
140 „	300
34450 „	200
4850 „	170
4850 „	130
100 „	100
4350 „	80
3350 „	40
55000 nyer. és jut. összegben.	14,459.000

Felhívás

a XII-ik

magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi május hó 22. és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktérvet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencséseje óriási!

A következő főnyereményeket fizettük ki eddigelé b. ügyfeleimnek:

600000	kor.	62551.	sz.
400000	„	33464.	„
400000	„	11113.	„
400000	„	28916.	„
100000	„	42758.	„
100000	„	49878.	„
100000	„	87991.	„
70000	„	60912.	„
60000	„	17357.	„
60000	„	78863.	„
60000	„	82528.	„
60000	„	97263.	„
30000	„	6920.	„
30000	„	38691.	„
30000	„	90664.	„
25000	„	23481.	„
25000	„	30049.	„
20000	„	28950.	„
20000	„	33402.	„
20000	„	35862.	„
20000	„	44410.	„
20000	„	60781.	„
20000	„	78848.	„
20000	„	88974.	„
15000	„	57734.	„
15000	„	77950.	„
15000	„	82506.	„
24 á	10000 K	=	240000
46 á	5000 „	=	230000
292 á	2000 „	=	284000
599 á	1000 „	=	599000
883 á	500 „	=	441500